

спецыяльныя ўстановы культуры і бібліятэчнай справы. Але галоўнай формай падрыхтоўкі работнікаў культуры БССР пасля вайны заставалася сістэма шматлікіх курсаў. На эфектыўнасць працы ўстаноў культуры адмоўна ўплывала і частая зменнасць кадраў, якая штогод дасягала 30-40% і тлумачылася не толькі нізкім кваліфікацыйным узроўнем, але і невялікай заробковай платой работнікаў культуры.

Паўсюдны дэфіцыт, беднасць гаспадарак, а таксама няўважлівыя адносіны мясцовага кіраўніцтва да патрэб інтэлігенцыі прыводзілі да таго, што сельскія настаўнікі аказваліся ў складаных матэрыяльных умовах. Усё гэта адмоўна сказвалася на замацаванні педагагічных кадраў у вёсцы, вяло да частай зменнасці сярод іх і не спрыяла якаснай арганізацыі працэсу навучання і выхавання. Што да работнікаў культурна-асветных устаноў, то іх матэрыяльнае становішча яшчэ больш ускладнілася ў выніку зняцця іх з 1 студзеня 1946 г. з пераліку асоб, якія атрымлівалі харчовую надбавку.

Нягледзячы на складанасці, паступова кадравая праблема ў сельскіх школах і культурна-асветных установах паляпшалася, павышаўся іх кваліфікацыйны ўзровень, рос аўтарытэт сярод сельскіх жыхароў.

УДК 947.6

ЮРГЕВІЧ Н.К., канд. гістарычн. навук, ст. выкладчык

УА «Віцебская дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны»

РОЛЯ СРОДКАЎ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ І КІНАФІКАЦЫІ Ў КУЛЬТУРНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ БЕЛАРУСКАЙ ВЁСКІ (1944 – 1955 гг.)

У першыя пасляваенныя гады адбывалася аднаўленне і пашырэнне маштабаў дзеяння сродкаў масавай інфармацыі і кіно, іх прыцягненне да культурнага будаўніцтва беларускай вёскі. Першаснае значэнне ў палітычным выхаванні і культурным развіцці насельніцтва надавалася друку. Ужо ў канцы 1943 г. у БССР быў наладжаны выпуск 6 рэспубліканскіх, 11 абласных, 10 гарадскіх, 154 раённых газет. Пры адсутнасці ў сельскай мясцовасці тэлебачання газеты і часопісы з'яўляліся крыніцамі атрымання навін. Аднак недастатковае фінансаванне культурных устаноў не дазваляла выпісваць устаноўленую колькасць экзэмпляраў газет і часопісаў, дрэнна праходзіла падпіска і сярод вясцоўцаў.

У 1944 - 1945 гг. у сельскай мясцовасці радыёфікацыя вялася па лініі адкрыцця дзяржаўных і калгасных радыёвузлоў і радыётрансляцыйных ліній. Развіццё радыёсеткі за лік сродкаў калгасаў і саўгасаў праходзіла вельмі марудна. Пэўныя цяжкасці ўзніклі ў заходніх раёнах, дзе масавая калектывізацыя пачалася толькі ў канцы 1940-х гг., што стрымлівала радыёфікацыю і электрыфікацыю беларускай вёскі. На студзень 1946 г. у рэспубліцы працавала 197 радыёвузлоў, у тым ліку 52 у сельскай мясцовасці.

На пачатак 1955 г. радыётрансляцыйных кропак у сельскай мясцовасці у БССР было ў 7 разоў больш, чым да вайны.

У пасляваенныя гады тэлебачанне рабіла першыя крокі, таму ў вёсцы яго кампенсавалі кінаперасоўкі. У канцы 1945 г. у БССР налічвалася 205 кінаўстановак, працавала 27 кінатэатраў у абласных цэнтрах, 133 у гарадах і раённых цэнтрах і 41 - у сельскай мясцовасці. Пасля вайны колькасць кінаўстановак у вёсцы пастаянна павялічвалася (у 1940 г. – 527, у 1945 г. – 86, у 1950 г. – 1286), але ў пачатку 1950-х гг. іх мелі яшчэ 11,4% сельскіх клубаў і хат-чытальняў. Трэба адзначыць стратнасць пасляваеннага кінаабслугоўвання: сказвалася дрэннае забеспячэнне транспартам, слабая рэклама, частыя паломкі кінаапаратуры, высокія цэны на пракат фільмаў.

Такім чынам, важная роля ў культурным будаўніцтве беларускай вёскі ў сярэдзіне 1940-х – сярэдзіне 1950-х гг. надавалася сродкам масавай інфармацыі і кінафікацыі, якія дапамагалі культурным установам у правядзенні палітычных, эканамічных, культурна-масавага мерапрыемстваў. Аднак недастатковае фінансаванне культурна-асветных устаноў у пасляваенны перыяд прыводзіла да таго, што яны не маглі ў поўнай меры набываць часопісы і газеты, радыёпрыёмнікі, дэманстраваць кінафільмы. Таму ў культурным развіцці беларуская вёска значна адставала ад горада.

УДК: 619:616.98:578.823.9:579.842.11:632.2(476)

ЯРОМЧИК Я.П., аспірант

УО «Витебская государственная академия ветеринарной медицины»

РАСПРОСТРАНЕНИЕ РОТАВИРУСНОЙ ИНФЕКЦИИ И ЭШЕРИХИОЗА КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Ротавирусная инфекция и эшерихиоз вызывают заболевания многих видов животных и птиц, восприимчив и человек. Наиболее часто данные болезни протекают в ассоциации, что увеличивает заболеваемость и процент летальности.

Ротавирусы, как полагают, обладают видовой специфичностью. Однако при экспериментальных условиях некоторые штаммы ротавируса человека вызывают диарею у новорожденных животных.

Нами в результате проведенного анализа данных отчетности ветеринарных лабораторий республики по эшерихиозу телят и результатов собственных исследований установлено, что у данного вида животных выделяют *E.coli* со всеми типами фимбрий, входящими в диагностический набор. Эшерихии с адгезивным антигеном K88 вызывали заболевание в основном у поросят, однако по частоте выделения адгезивных штаммов эшерихий, выделенных от павших и вынужденно убитых телят, их выделяют в 24,2% случаев.